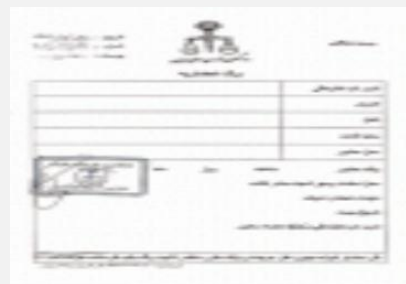


از دیدن احضاریه دادگاه نترسید!

مطمئناً در دنیای پرتلاطم امروزی، یکی از موضوعاتی که می تواند جوامع بشری را از اختلافات شخصی و جمعی در امان بدارد، «آشنایی با حقوق متقابل افراد با یکدیگر و قانون» است



مطمئناً در دنیای پرتلاطم امروزی، یکی از موضوعاتی که می تواند جوامع بشری را از اختلافات شخصی و جمعی در امان بدارد، «آشنایی با حقوق متقابل افراد با یکدیگر و قانون» است که مهمترین اثر این آشنایی و آگاهی را می توان در پیشگیری از وقوع بسیاری از مشکلات حقوقی دانست؛ بنابراین، امروز تلاش داریم تا موضوع «احضاریه دادگاه» را بررسی کنیم.

اصولاً در برگ احضاریه، عواقب بی توجهی به دستور مقام قضایی، قید می شود. این عواقب با توجه به جایگاه شخص احضار شده متفاوت است. اگر احضار شده متهم باشد، وفق ماده 179 قانون آیین دادرسی کیفری؛ متهمی که بدون عذر موجه حضور نیابد یا عذر موجه خود را اعلام نکند، به دستور بازپرس جلب می شود.

پیش از این ماموران با رساندن احضاریه ها به مخاطب و گزارش آن به دادسرا یا دادگاه نقش مهمی در دادرسی آنها ایفا می کردند اما تصویب ماده 7 آیین نامه ارائه خدمات الکترونیک قضایی از سوی رییس قوه قضاییه، ابلاغ دادخواست و ضمایم آن یا ابلاغ هرگونه قرار و دستور قضایی به مخاطبان ذی ربط را به صورت الکترونیکی امکانپذیر کرده است و بر این اساس در صورت عدم دسترسی به نشانی الکترونیک و شماره تلفن همراه، ابلاغ و احضار به صورت فیزیکی انجام خواهد شد.

آنچه در این نوشتار به آن پرداخته خواهد شد، مربوط به بی توجهی برخی شهروندان نسبت به این احضاریه ها است. به طور کلی بسیاری از شهروندان با جریان ابلاغ احضاریه و نتیجه بی توجهی به آن آشنا نیستند. احضار در واقع به حضور طلبیدن افراد برای ادای توضیحات لازم در مورد بزه مورد بحث از جانب مقام قضایی است.

بنابراین هرچند در هنگام بحث در خصوص احضار، اغلب ذهن معطوف به احضار متهم می شود، در صورت صلاحدید، مقام قضایی می تواند شاکی، شاهد و حتی افرادی نظیر کارشناس را نیز برای تکمیل تحقیقات به حضور بطلبد.

احضار متهم

به شخصی که انجام دهنده جرم تلقی شده اما هنوز انتساب جرم به او محرز نشده است، متهم گفته می شود. پس از آنکه دلایل و مدارک جرم جمع و آوری شد، نوبت به تعقیب متهم می رسد که با احضار او شروع می شود.

شرایط جلب متهم

صدور دستور جلب متهم شرایطی دارد که در صورت وجود تمامی آنها این امر صورت خواهد گرفت: متهم احضار شده باشد؛ احضارنامه به متهم ابلاغ شده باشد؛ ابلاغ احضارنامه به نحو صحیح صورت گرفته باشد؛ متهم حاضر نشده و برای عدم حضور، عذر موجهی اعلام نکرده باشد.

اصولاً در برگ احضاریه، عواقب بی توجهی به دستور مقام قضایی، قید می شود. این عواقب با توجه به جایگاه شخص احضار شده متفاوت است. اگر احضار شده متهم باشد، به طور معمول نتیجه حضور نیافتن، جلب وی خواهد بود. البته این موارد در قانون به این ترتیب پیش بینی شده است.

بر اساس ماده 178 قانون آیین دادرسی کیفری، متهم مکلف است در موعد مقرر حاضر شود و اگر نتواند باید عذر موجه خود را اعلام کند. جهات زیر عذر موجه محسوب می شود: نرسیدن یا دیر رسیدن احضاریه به گونه ای که مانع از حضور شود؛ بیماری متهم و بیماری سخت والدین، همسر یا اولاد وی که مانع از حضور شود؛ همسر یا یکی از

اقرباً تا درجه سوم از طبقه دوم فوت شود؛ ابتلا به حوادث مهم از قبیل بیماری‌ها؛ واگیردار و بروز حوادث قهری مانند سیل و زلزله که موجب عدم امکان تردد شود؛ متهم در توقیف یا حبس باشد و نیز سایر مواردی که عرفاً به تشخیص بازپرس، عذر موجه محسوب می‌شود.

تبصره ماده 178 قانون آیین دادرسی مدنی مقرر کرده است که در سایر موارد، متهم می‌تواند برای یک بار پیش از موعد تعیین شده، بازپرس را از علت عدم حضور خود مطلع سازد و موافقت وی را اخذ کند که در این مورد، بازپرس می‌تواند در صورت عدم تأخیر در تحقیقات، تا سه روز مهلت را تمدید کند.

همچنین بر اساس ماده 179 این قانون و تبصره آن، متهمی که بدون عذر موجه حضور نیابد یا عذر موجه خود را اعلام نکند، به دستور بازپرس جلب می‌شود. در صورتی که احضاریه، ابلاغ قانونی شده باشد و بازپرس احتمال دهد که متهم از احضاریه مطلع نشده است، وی را فقط برای یک بار دیگر احضار می‌کند.